

Академик Евгений Михайлович Сергеев

На 23 март 1984 г. се навършиха 70 години от рождението на видния съветски учен — инженер-геолог проф. Е. М. Сергеев, член на АН на СССР. Академик Сергеев е роден в Москва на 23 март 1914 г. в семейството на професора по хуманитарни науки М. Сергеев. След завършване на техникума по топография той е изпратен на експедиционна топографическа работа в Далечния изток. Тук се формират първите му интереси към строежа на Земята. В предвоенната 1939 г. завършва геология в Московския държавен университет. Започнал работа като асистент в Геологопочвения факултет и партиен секретар на Университета, той на 25 юли 1941 г. заминава за фронта с първата група доброволци. В битката при Сталинград на борда на военен самолет е тежко ранен и демобилизиран. Едновременно с лечението той продължава геоложките си изследвания, като се насочва към инженерната геология. Само 2 години след тежката контузия е избран за доцент и отново за партсекретар в Университета. След 10-годишна преподавателска, научна и партийна работа, през 1954 год., вече като професор, е издигнат за декан на Геоложкия факултет и за ръководител на Катедрата по Инженерна геология и грунтоведение. През периода 1967—1978 г. работи като ректор на Университета и продължава да ръководи Катедрата до 1981 год., когато става ректор на Академията за народно стопанство. В 1966 год. проф. Е. М. Сергеев е избран за член-кореспондент, а след 13 години за член на АН на СССР.

Голямата научно-изследователска дейност на Юбиляра се разгръща в следвоенните години, когато разорената от войната съветска държава организира невиджана по размах всенародна дейност за възстановяване на страната, за разкриване на нови природни ресурси, за модернизация и окрупняване на промишлеността, строителството и селското стопанство. В тези трудни години Евгений Михайлович се заема с комплексното решаване на инженерногеоложките проблеми на крупни обекти и региони, като: Каракумския канал, Западен Сибир, Нечерноземната зона в ев-

ропейската част на СССР. Оттук той получава голяма и разнообразна информация за инженерногеоложките условия на обширни региони на съветската страна. Тази информация, както и данните от интензивните лабораторни изследвания в обзаведената от него Лаборатория му дават възможност за крупни обобщения, отразени в докторската му дисертация „Генезис и состав грунтов как основа класификации и изучения их свойств“, в „Грунтоведение“, претърпяло 5 издания, в 8-те тома „Инженерна геология СССР“, написана с негово участие и под негова редакция и пр. Освен регионалните обобщения съществено място в неговите 250 публикации заема разработването на важни проблеми на генетичното грунтоведение, като връзката между състав, състояние, структура и формиране на свойствата на грунта; техническата мелиорация; обосновката на новия подход при формиране на предмета на инженерната геология като наука за геоложката среда и нейното опазване, намерил израз в редица негови трудове.

Пионерни са усилията на акад. Сергеев за създаване и укрепване на Международната асоциация по инженерна геология (МАИГ), на която беше президент от 1978 до 1982 год. С високо чувство за справедливост, с дипломатичност и такт той предотвратяваше всеки опит да се наруши балансът в полза на някоя от страните — членки на асоциацията. Голямото научно дело и международният организационен опит на акад. Сергеев утвърдиха името му на крупен учен и организатор от световен мащаб, на знаменосец на „армията“ от инженергеолози от социалистическите страни.

Представата за голямото дело и гражданската фигура на Юбиляра не би била пълна, ако не споменем огромните му заслуги като дългогодишен преподавател и научен ръководител, подготвил плеяда инженергеолози от много страни по свега; като преподавател на Проблемния съвет по инженерна геология при АН на СССР; като всепризнат експерт-консултант по инженерногеоложки проблеми на практи-

ката в Съветския съюз; като личност, пълна с човешки добродетели. С научното си творчество, с ръководството на наши аспиранти и специализанти, с лекциите и беседите си той подпомага развитието на инженерната геология и у нас, за което нашата геология му е особено благодарна.

За своите заслуги акад. Е. М. Сергеев бе избран за „Почетен доктор на Братиславския университет“. Носител е на наградата „Ломоносов“, на Държавна награда за цикъл от работи по усвояване на Западнен

Сибир и на Ленинска награда за 8-томната „Инженерная геология СССР“.

На обаятелната личност, на крупния учен, преподавател и общественик, посветил 4 десетилетия ползотворен труд на попрището на инженерната геология от все сърце желаем творческо дълголетие, нови успехи в науката и лично щастие за преуспяването на съветската и световната наука.

М. Минков, К. Ангелов

Конференция в Михайловград (10—13 април 1984 г.)

На 10 и 11 април т. г. в Михайловград в новия Дом на техниката се проведе научната конференция „Геология и полезни изкопаеми на Северозападна България“.

В нея взеха участие почетните председатели на БГД проф. Ц. Димитров и проф. П. Мандев, ръководството на БГД и геолози от редица институти и факултети към БАН, СУ, ВМГИ, КГ, от предприятия, лаборатории и филиали към Комитета по геология. Участваха и студенти по геология и геохимия от IV курс в Софийския университет. Достигнат бе най-голям брой участници в регионална конференция на геоложкото дружество — 320 души.

На 10 април протехоха сутрешните и следобедните общи заседания. Краткото въстъпително слово на председателя на БГД проф. М. Желязкова бе последвано от три пленарни доклада за научноизследователската дейност в СЗ България, извършена в ГИ на БАН (проф. И. Велинов), в СУ (проф. Т. Николов) и в КГ и НИПИ (ст. н. с. I ст. Р. Димитров). Преди обяд беше посетен яз. „Михайловград“, където ст. н. с. I ст. Д. Моллоз и ст. н. с. В. Вълчев предложиха литолого-стратиграфска, тектонска и хидрогеоложка информация за обекта.

След обяд бяха изнесени 7 доклада, от тях 4 тектонски (В. Ангелов, ст. н. с. Ц. Цанков; ст. н. с. И. Хайдутов; ст. н. с. П. Гочев; инж. Д. Величков и др.), 1 по полезни изкопаеми (доц. В. Велчев) и 2 геофизични (доц. Т. Велинов, инж. Кл. Бояджиева; н. с. В. Лапшов). Всички доклади бяха оживено дискутирани. В тях преобладаваше становището за навлачен строеж на Западните Балканиди и се защитаваха мобилистични тектонски концепции. В резултат на тях се лансира мнение за евентуално целенасочено търсене на полезни изкопаеми в Балканидите и в Мизийската платформа, при това на по-голяма дълбочина и в редица случаи и под навлаците.

През втория ден докладите се разделиха в два потока. В първия от тях чрез 17 доклада от 39 автора се засегнаха въпросите на геохимията, минералогията, полезните изкопаеми и опазването на околната среда. Във втория с 14 доклада на 35 автора се разискваха проблеми на палеонтологията, стратиграфията, тектониката, сеизмотектониката и сеизмичните проучвания. И в двата потока най-активни бяха представителите на ГИ на БАН, изнесли 18 доклада от общо 41, предложени на Конференцията. За отбелязване е, че в работата на първия поток, в който именно се обсъждаха множество проблеми на полезните изкопаеми, се включиха повече от половината участници в Конференцията.

В първия поток бяха изслушани 2 доклада, засягащи целия разглеждан район (инж. Б. Петров; н. с. Т. Тодоров), други 5, третиращи регионални изследвания (инж. С. Калайджиев и др.; инж. И. Павлов; н. с. Т. Тодоров; ст. н. с. I ст. Й. Минчева; инж. Х. Рязков, проф. Т. Добрев) и още 10, посветени на отделни локалитети (доц. К. Колчева; Б. Йорданов; инж. А. Верчеба и др.; инж. С. Калайджиев и др.; инж. А. Вълчев, инж. И. Бедринов; доц. П. Попов и др.; к.г.м.н. Ф. Симова и др.; инж. И. Павлов; инж. Т. Тодоров; инж. К. Цветков и др.; инж. С. Калайджиев, инж. З. Василев). Докладите и обсъжданията набелязаха възможности за разширяване на търсените проучвания за полезни изкопаеми. По-специално в находище Граничак по геофизични данни може да се допусне, че основната минерализация е на по-голяма дълбочина, а в Чипровско-Мартиновското рудно поле по геоложка информация са допустими нови запаси на магнетитна руда и флуорит. Освен това в някои сулфидни минерализации, установени в СЗ България, се набелязват по геохимични изследвания и перспективни концентрации на злато.